

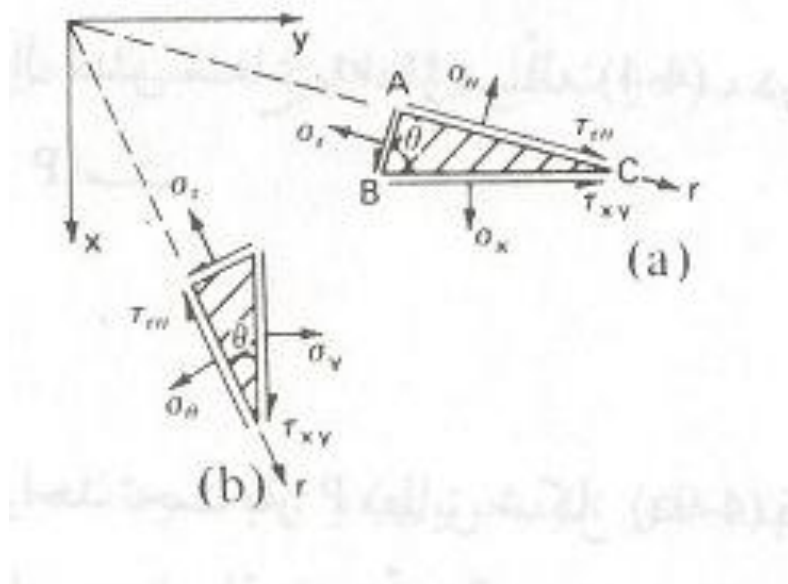
مقاومت ۳

فصل چهارم - بخش سوم

روابط قطبی

شماره ۱:

نشان دهید که روابط (4-22b) از تعادل نیروهای عمل کننده روی المانهای شکل زیر بدست می آیند.

$$\sigma_x = \sigma_r \cos^2\theta + \sigma_\theta \sin^2\theta - 2\tau_{r\theta} \sin\theta \cos\theta$$

$$\tau_{xy} = (\sigma_r - \sigma_\theta) \sin\theta \cos\theta + \tau_{r\theta} (\cos^2\theta - \sin^2\theta) \quad (4-22b)$$

$$\sigma_y = \sigma_r \sin^2\theta + \sigma_\theta \cos^2\theta + 2\tau_{r\theta} \sin\theta \cos\theta$$

شماره ۲:

نشان دهید که تابع بی هارمونیک $\nabla^4 \phi = 0$ در سیستم محورهای قطبی به صورت

$$\left(\frac{\partial^2}{\partial r^2} + \frac{1}{r} \frac{\partial}{\partial r} + \frac{1}{r^2} \frac{\partial^2}{\partial \theta^2} \right) \left(\frac{\partial^2 \phi}{\partial r^2} + \frac{1}{r} \frac{\partial \phi}{\partial r} + \frac{1}{r^2} \frac{\partial^2 \phi}{\partial r^2} \right) = 0$$

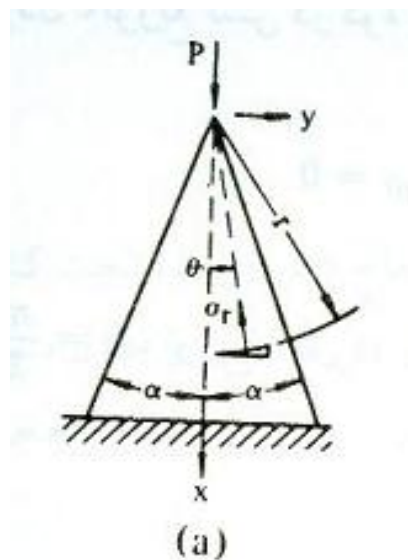
زیر است؛

شماره ۳:

فرض کنید که مماس M در گوشه گوه نشان داده شده در شکل (4-9a) وارد می آید و

$P=0$ است. برای تابع تنش؛

$$\phi = - \frac{M (\sin 2\theta - 2\theta \cos 2\alpha)}{2 (\sin 2\alpha - 2\alpha \cos 2\alpha)}$$

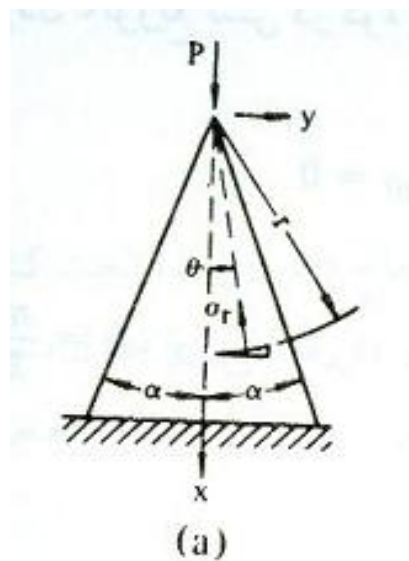
(a) نشان دهید که ϕ رابطه (4-24) را ارضاء می کند.

شماره ۴:

فرض کنید که ممان M در گوشه گوه نشان داده شده در شکل (4-9a) وارد می آید و

$P=0$ است. برای تابع تنش؛

$$\phi = - \frac{M (\sin 2\theta - 2\theta \cos 2\alpha)}{2 (\sin 2\alpha - 2\alpha \cos 2\alpha)}$$

(b) عبارتهای؛

$$\sigma_r = \frac{2M \sin 2\theta}{\pi r^2}, \quad \sigma_\theta = 0, \quad \tau_{r\theta} = \frac{2M \cos 2\theta}{\pi r^2}$$

میدان تنش در یک صفحه نیم بی نهایت ($\alpha = \frac{\pi}{2}$) را نشان می دهند.

شماره ۵:

نشان دهید که انتگرال تنش شعاع σ_r ، از مسأله (4-4)، در امتداد هر نیم دایره حول مبدأ (شکل م 4-4) برابر P است.

مسئله ۴-۴

نیروی قائم P روی لبه افقی یک سطح نیم بی نهایت به ضخامت واحد مطابق شکل وارد می آید. نشان دهید که با فرض تابع تنش به صورت؛

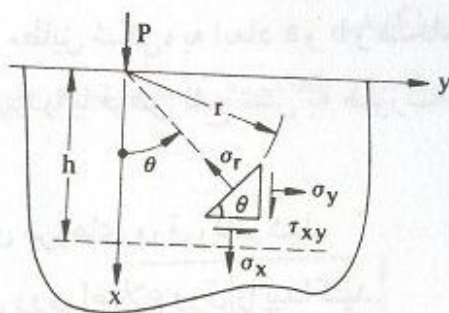
$$\phi = -\frac{P}{\pi} y \operatorname{tg}^{-1} \left(\frac{y}{x} \right)$$

میدان تنش زیر در ورق حکمفرماست؛

$$\sigma_x = -\frac{2P}{\pi} \frac{x^3}{(x^2 + y^2)^2}$$

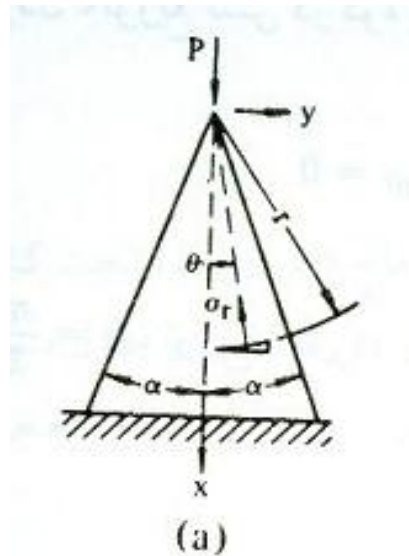
$$\sigma_y = -\frac{2P}{\pi} \frac{xy^2}{(x^2 + y^2)^2}, \quad \tau_{xy} = -\frac{2P}{\pi} \frac{yx^2}{(x^2 + y^2)^2}$$

توزیع تنش σ_x و τ_{xy} را در عمق h رسم کنید.

شماره ۶:

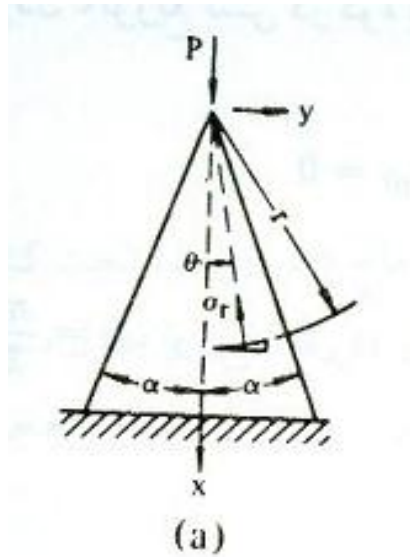
گوه‌ای به ضخامت واحد تحت بار P مطابق شکل (4-9a) قرار دارد. تنش‌های σ_x max و τ_{xy} max را روی صفحه‌ای به فاصله h از رأس گوه با استفاده از σ_r طبق رابطه (4-27a) به دست آورید. همچنین حلی با استفاده از تئوری مقدماتی: (a) برای $\alpha = 15^\circ$ و (b) برای $\alpha = 60^\circ$ پیدا کنید. (c) از دو روش تنش‌ها را بدست آورده و مقایسه نمایید.

$$\sigma_r = - \frac{2P}{2\alpha + \text{Sin}\alpha} \frac{\text{Cos}\theta}{r} , \quad \sigma_\theta = 0 , \quad \tau_{r\theta} = 0 \quad (4-27a)$$

شماره ۷:

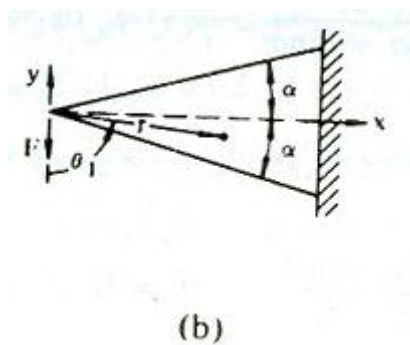
گوه‌ای به ضخامت واحد تحت بار P مطابق شکل (4-9a) قرار دارد. تنش‌های σ_x max و τ_{xy} max را روی صفحه‌ای به فاصله h از رأس گوه با استفاده از σ_r طبق رابطه (4-27a) به دست آورید. همچنین حلی با استفاده از تئوری مقدماتی: (a) برای $\alpha = 15^\circ$ و (b) برای $\alpha = 60^\circ$ پیدا کنید. (c) از دو روش تنش‌ها را بدست آورده و مقایسه نمایید.

$$\sigma_r = -\frac{2P}{2\alpha + \sin\alpha} \frac{\cos\theta}{r}, \quad \sigma_\theta = 0, \quad \tau_{r\theta} = 0 \quad (4-27a)$$

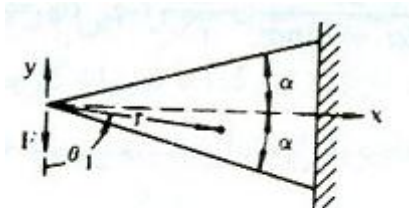
شماره ۸:

گوه‌ای به ضخامت واحد تحت بار P مطابق شکل (4-9b) قرار دارد. تنش‌های σ_x max و τ_{xy} max را روی صفحه‌ای به فاصله h از رأس گوه با استفاده از σ_r طبق رابطه (4-27a) به دست آورید. همچنین حلی با استفاده از تئوری مقدماتی: (a) برای $\alpha = 15^\circ$ و (b) برای $\alpha = 60^\circ$ پیدا کنید. (c) از دو روش تنش‌ها را بدست آورده و مقایسه نمایید.

$$\sigma_r = -\frac{2P}{2\alpha + \sin\alpha} \frac{\cos\theta}{r}, \quad \sigma_\theta = 0, \quad \tau_{r\theta} = 0 \quad (4-27a)$$

گوه‌ای به ضخامت واحد تحت بار P مطابق شکل (4-9b) قرار دارد. تنش‌های $\sigma_x \max$ و $\tau_{xy} \max$ را روی صفحه‌ای به فاصله h از رأس گوه با استفاده از σ_r طبق رابطه (4-27a) به دست آورید. همچنین حلی با استفاده از تئوری مقدماتی: (a) برای $\alpha = 15^\circ$ و (b) برای $\alpha = 60^\circ$ پیدا کنید. (c) از دو روش تنش‌ها را بدست آورده و مقایسه نمایید.

(b)

$$\sigma_r = -\frac{2P}{2\alpha + \sin\alpha} \frac{\cos\theta}{r}, \quad \sigma_\theta = 0, \quad \tau_{r\theta} = 0 \quad (4-27a)$$

نتایج داده شده توسط روابط (f) و (g) قسمت (4-8) را (a) با نوشتن روابط (d) و (e)

به ترتیب به صورت زیر؛

$$\frac{1}{r} \frac{d}{dr} \left\{ r \frac{d}{dr} \left[\frac{1}{r} \frac{d}{dr} \left(r \frac{df_1}{dr} \right) \right] \right\} = 0$$

$$r \frac{d}{dr} \left(\frac{1}{r^3} \frac{d}{dr} \left\{ r^3 \frac{d}{dr} \left[\frac{1}{r^3} \frac{d}{dr} (r^2 f_2) \right] \right\} \right) = 0$$

و انتگرال گرفتن از آنها، و (b) با بسط روابط (d) و (e) و قرار دادن $t = I_n r$ و در نتیجه

انتقال عبارتها به دو معادله دیفرانسیل معمولی با ضرایب ثابت، بدست آورید.

$$\left(\frac{d^2}{dr^2} + \frac{1}{r} \frac{d}{dr} \right) \left(\frac{d^2 f_1}{dr^2} + \frac{1}{r} \frac{df_1}{dr} \right) = 0 \quad (d)$$

$$\left(\frac{d^2}{dr^2} + \frac{1}{r} \frac{d}{dr} - \frac{4}{r^2} \right) \left(\frac{d^2 f_2}{dr^2} + \frac{1}{r} \frac{df_2}{dr} - \frac{4f_2}{r^2} \right) = 0 \quad (e)$$

$$f_1 = c_1 r^2 \ln r + c_2 r^2 + c_3 \ln r + c_4 \quad (f)$$

$$f_2 = c_5 r^2 + c_6 r^4 + \frac{c_7}{r^2} + c_8 \quad (g)$$

شماره ۱۱:

نتایج داده شده توسط روابط (f) و (g) قسمت (4-8) را (a) با نوشتن روابط (d) و (e) به ترتیب به صورت زیر:

$$\frac{1}{r} \frac{d}{dr} \left\{ r \frac{d}{dr} \left[\frac{1}{r} \frac{d}{dr} \left(r \frac{df_1}{dr} \right) \right] \right\} = 0$$

$$r \frac{d}{dr} \left(\frac{1}{r^3} \frac{d}{dr} \left\{ r^3 \frac{d}{dr} \left[\frac{1}{r^3} \frac{d}{dr} \left(r^2 f_2 \right) \right] \right\} \right) = 0$$

و انتگرال گرفتن از آنها، و (b) با بسط روابط (d) و (e) و قرار دادن $t = \ln r$ و در نتیجه انتقال عبارتها به دو معادله دیفرانسیل معمولی با ضرایب ثابت، بدست آورید.

$$\left(\frac{d^2}{dr^2} + \frac{1}{r} \frac{d}{dr} \right) \left(\frac{d^2 f_1}{dr^2} + \frac{1}{r} \frac{df_1}{dr} \right) = 0 \quad (d)$$

$$\left(\frac{d^2}{dr^2} + \frac{1}{r} \frac{d}{dr} - \frac{4}{r^2} \right) \left(\frac{d^2 f_2}{dr^2} + \frac{1}{r} \frac{df_2}{dr} - \frac{4f_2}{r^2} \right) = 0 \quad (e)$$

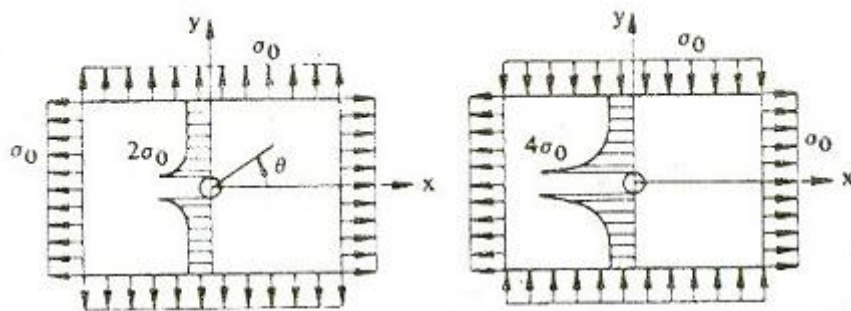

$$f_1 = c_1 r^2 \ln r + c_2 r^2 + c_3 \ln r + c_4 \quad (f)$$

$$f_2 = c_5 r^2 + c_6 r^4 + \frac{c_7}{r^2} + c_8 \quad (g)$$

شماره ۱۲:

صحت نتایج نشان داده شده در شکل (4-11) را با استفاده از رابطه (4-28) و روش جایگزینی نشان دهید.

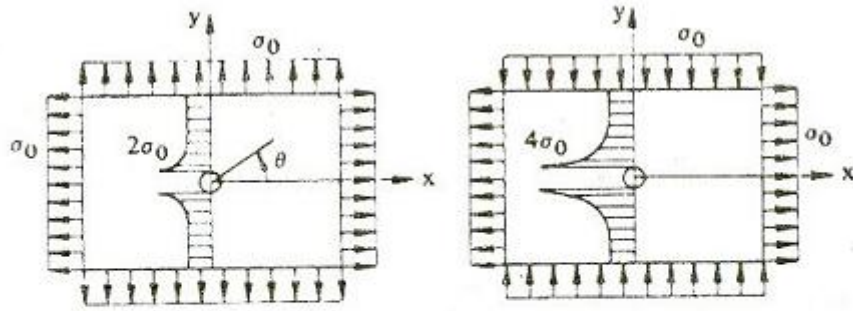
شکل (4-11)

$$\sigma_r = \frac{1}{2} \sigma_0 \left[\left(1 - \frac{a^2}{r^2}\right) + \left(1 + \frac{3a^4}{r^4} - \frac{4a^2}{r^2}\right) \cos 2\theta \right]$$

$$\sigma_\theta = \frac{1}{2} \sigma_0 \left[\left(1 + \frac{a^2}{r^2}\right) - \left(1 + \frac{3a^4}{r^4}\right) \cos 2\theta \right] \quad (4-28)$$

$$\tau_{r\theta} = -\frac{1}{2} \sigma_0 \left(1 - \frac{3a^4}{r^4} + \frac{2a^2}{r^2}\right) \sin 2\theta$$

صحت نتایج نشان داده شده در شکل (4-11) را با استفاده از رابطه (4-28) و روش جایگزینی نشان دهید.

شکل (4-11)

$$\sigma_r = \frac{1}{2} \sigma_0 \left[\left(1 - \frac{a^2}{r^2}\right) + \left(1 + \frac{3a^4}{r^4} - \frac{4a^2}{r^2}\right) \cos 2\theta \right]$$

$$\sigma_\theta = \frac{1}{2} \sigma_0 \left[\left(1 + \frac{a^2}{r^2}\right) - \left(1 + \frac{3a^4}{r^4}\right) \cos 2\theta \right] \quad (4-28)$$

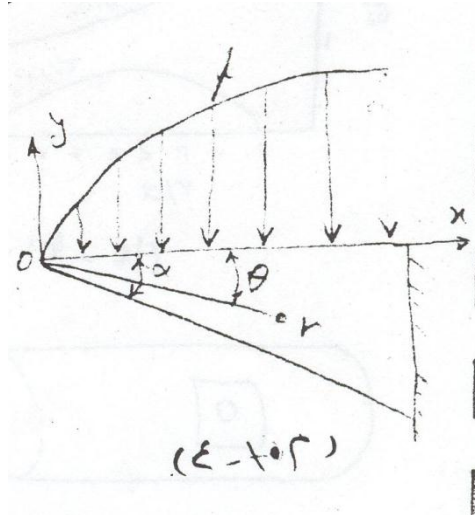
$$\tau_{r\theta} = -\frac{1}{2} \sigma_0 \left(1 - \frac{3a^4}{r^4} + \frac{2a^2}{r^2}\right) \sin 2\theta$$

مسئله ۵-۵ یک گوه دوبعدی با ماده کاملاً الاستیک را در نظر بگیرید [شکل (م ۵-۵)]. اگر یک طرف گوه ($\theta = 0$) با توزیع فشار عمودی $q(r) = Qr^m$ بارگذاری شده باشد، که Q و m ثابت هستند، و طرف دیگر ($\theta = \alpha$) بدون تنش باشد، نشان دهید که مسئله را می‌توان با یک تابع تنش آیری به شکل زیر حل نمود. اگر $m \neq 0$ می‌تواند بزرگتر یا کوچکتر از صفر باشد):

$$\phi(r, \theta) = r^{m+2} [a \cos(m+2)\theta + b \sin(m+2)\theta + c \cos m\theta + d \sin m\theta] \quad , \quad m \neq 0 \quad (1)$$

$$\phi(r, \theta) = kr^2 [-\tan \alpha \cos^2 \theta + \frac{1}{2} \sin 2\theta + \alpha - \theta] \quad (2)$$

ثابت‌های a, b, c, d و k را به دست آورید. پیرامون محدود بودن مؤلفه‌های تنش، σ_r و σ_θ و $\sigma_{r\theta}$ ، شیب، $\partial v / \partial r$ ، و مشتق دوم، $\partial^2 v / \partial r^2$ ، در مجاورت نوک گوه، $r \rightarrow 0$ ، بحث کنید. نماد v نمایشگر مؤلفه تغییر مکان در جهت افزایش θ است.

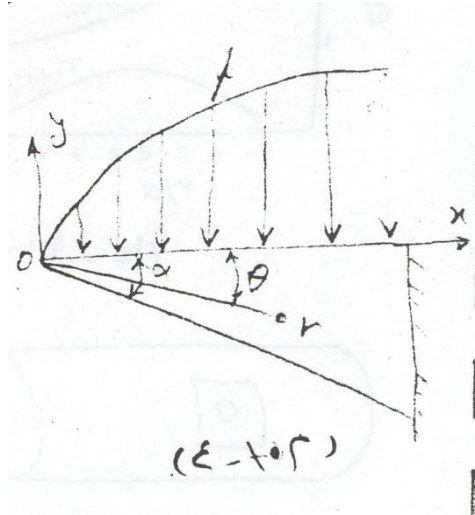

مسئله ۵-۵ یک گوه دوبعدی با ماده کاملاً الاستیک را در نظر بگیرید [شکل (م ۵-۵)]. اگر یک طرف گوه ($\theta = 0$) با توزیع فشار عمودی $q(r) = Qr^m$ بارگذاری شده باشد، که Q و m ثابت هستند، و طرف دیگر ($\theta = \alpha$) بدون تنش باشد، نشان دهید که مسئله را می‌توان با یک تابع تنش آیری به شکل زیر حل نمود. اگر $m \neq 0$ می‌تواند بزرگتر یا کوچکتر از صفر باشد):

$$\phi(r, \theta) = r^{m+2} [a \cos(m+2)\theta + b \sin(m+2)\theta + c \cos m\theta + d \sin m\theta] \quad , \quad m = 0 \quad \text{اگر} \quad (1)$$

$$\phi(r, \theta) = kr^2 [-\text{tg}\alpha \cos^2\theta + \frac{1}{2} \sin 2\theta + \alpha - \theta] \quad (2)$$

ثابت‌های a, b, c, d و k را به دست آورید. پیرامون محدود بودن مؤلفه‌های تنش، σ_r و σ_θ و $\sigma_{\theta\theta}$ ، شیب، $\partial v / \partial r$ ، و مشتق دوم، $\partial^2 v / \partial r^2$ ، در مجاورت نوک گوه، $r \rightarrow 0$ ، بحث کنید. نماد v نمایشگر مؤلفه تغییر مکان در جهت افزایش θ است.

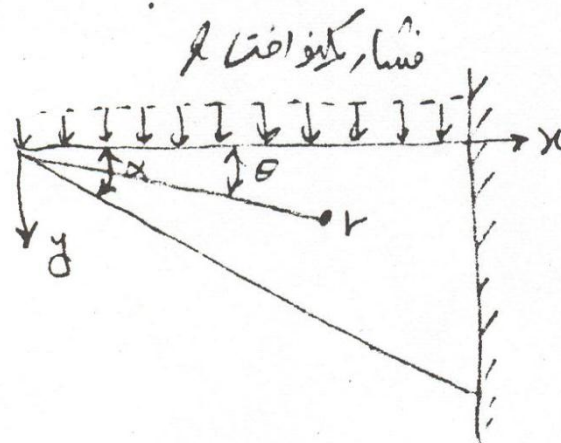

شماره ۱۶:

مسئله ۵-۱۰ تابع تنش زیر باید شرایط روی لبه‌های بالا و پایین ورق نشان داده شده در شکل م ۵-۱۰ را ارضا کند:

$$\phi(r, \theta) = c [r^2(\alpha - \theta) + r \sin\theta \cos\theta - r^2 \cos^2\theta \operatorname{tg}\alpha]$$

ثابت c و مؤلفه‌های تغییر مکان را برای نقاط واقع در لبه بالایی محاسبه کنید.

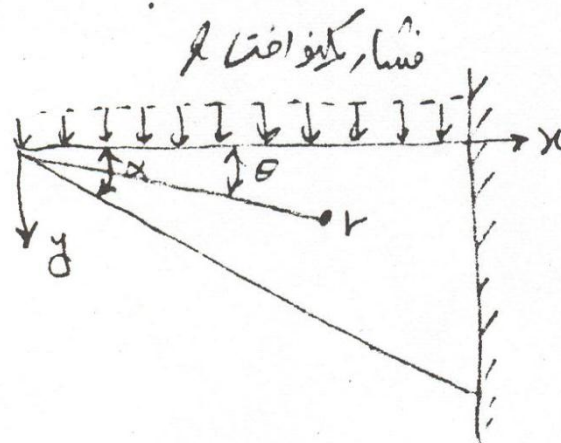
(۵-۱۰۲)

شماره ۱۷:

مسئله ۵-۱۰ تابع تنش زیر باید شرایط روی لبه‌های بالا و پایین ورق نشان داده شده در شکل م ۵-۱۰ را ارضا کند:

$$\phi(r, \theta) = c [r^2(\alpha - \theta) + r \sin \theta \cos \theta - r^2 \cos^2 \theta \operatorname{tg} \alpha]$$

ثابت c و مؤلفه‌های تغییر مکان را برای نقاط واقع در لبه بالایی محاسبه کنید.

(۵-۱۰۲)

شماره ۱۸:

مسئله ۱-۱۰ توابع تنش زیر همراه با شرایط مرزی تنش داده شده‌اند. آیا این توابع تنش مجازند؟ نوع بارگذاری را در مرزهای مشخص شده، برای هر حالت محاسبه کنید. c ثابت است.

(الف) $\phi(r, \theta) = cr \sin \theta$ مرز جسم مدور است: $x^2 + y^2 = r^2$

(ب) $\phi(r, \theta) = cr^2 \sin 2\theta$ مرز جسم مدور است: $x^2 + y^2 = r^2$

شماره ۱۹:

مسئله ۱۰-۱ توابع تنش زیر همراه با شرایط مرزی تنش داده شده‌اند. آیا این توابع تنش مجازند؟ نوع بارگذاری را در مرزهای مشخص شده، برای هر حالت محاسبه کنید. c ثابت است.

(الف) $\phi(r, \theta) = cr \sin \theta$ مرز جسم مدور است: $x^2 + y^2 = r^2$

(ب) $\phi(r, \theta) = cr^2 \sin 2\theta$ مرز جسم مدور است: $x^2 + y^2 = r^2$

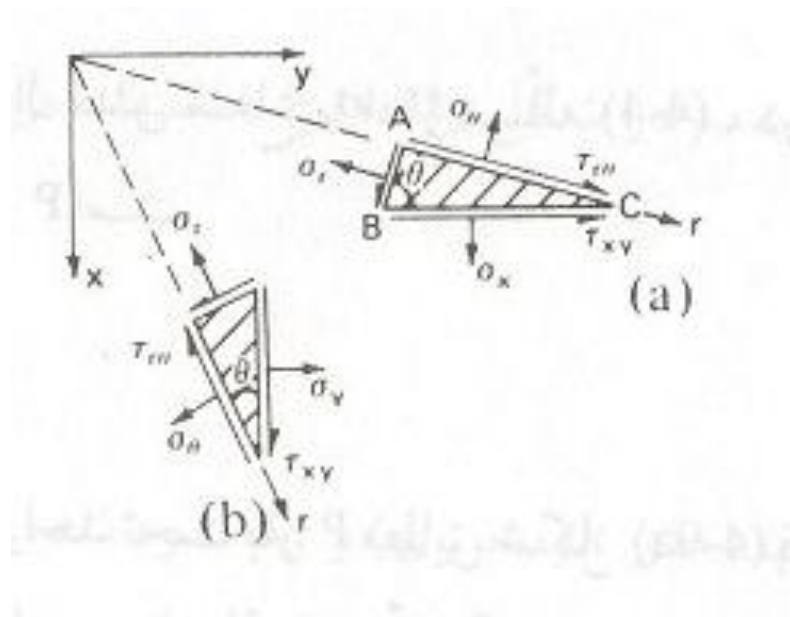
شماره ۲۰:

نشان دهید که تابع بی‌هارمونیک $\nabla^4 \phi = 0$ در سیستم محورهای قطبی به صورت

زیر است؛

$$\left(\frac{\partial^2}{\partial r^2} + \frac{1}{r} \frac{\partial}{\partial r} + \frac{1}{r^2} \frac{\partial^2}{\partial \theta^2} \right) \left(\frac{\partial^2 \phi}{\partial r^2} + \frac{1}{r} \frac{\partial \phi}{\partial r} + \frac{1}{r^2} \frac{\partial^2 \phi}{\partial r^2} \right) = 0$$

نشان دهید که روابط (4-22b) از تعادل نیروهای عمل کننده روی المانهای شکل زیر بدست می آیند.

$$\sigma_x = \sigma_r \cos^2\theta + \sigma_\theta \sin^2\theta - 2\tau_{r\theta} \sin\theta \cos\theta$$

$$\tau_{xy} = (\sigma_r - \sigma_\theta) \sin\theta \cos\theta + \tau_{r\theta} (\cos^2\theta - \sin^2\theta) \quad (4-22b)$$

$$\sigma_y = \sigma_r \sin^2\theta + \sigma_\theta \cos^2\theta + 2\tau_{r\theta} \sin\theta \cos\theta$$

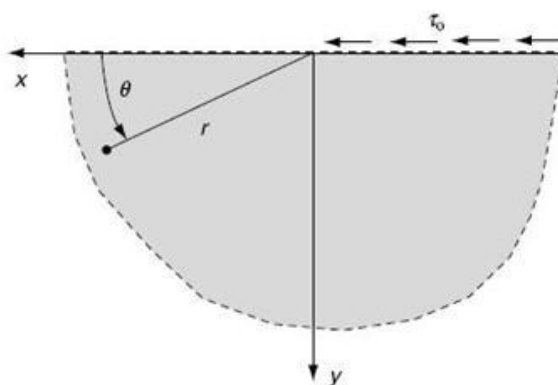

شماره ۲۲:

نشان دهید که تابع تنش

$$\varphi = \frac{\tau_0 r^2}{\pi} [\sin^2 \theta \log r + \theta \sin \theta \cos \theta - \sin^2 \theta]$$

حلی برای مسئله صفحه نیمه بینهایت تحت بارگذاری برشی واحد بر روی سطح آزاد ($x \leq 0$)، که در شکل زیر نشان داده شده، می باشد. موقعیت تنش های یکسان را نیز مشخص کنید.

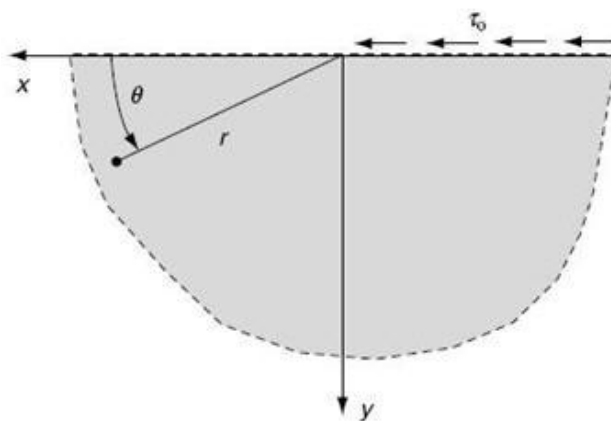

شماره ۲۳:

نشان دهید که تابع تنش

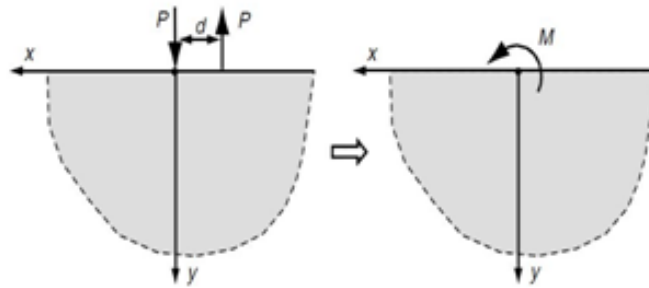
$$\varphi = \frac{\tau_0 r^2}{\pi} [\sin^2 \theta \log r + \theta \sin \theta \cos \theta - \sin^2 \theta]$$

حلی برای مسئله صفحه نیمه بینهایت تحت بارگذاری برشی واحد بر روی سطح آزاد ($x \leq 0$)، که در شکل زیر نشان داده شده، می باشد. موقعیت تنش های یکسان را نیز مشخص کنید.

شماره ۲۴:

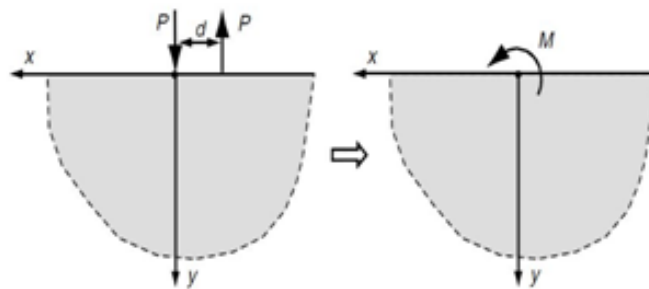
یک سطح نیم متناهی مطابق شکل، تحت یک ممان متمرکز سطحی قرار گرفته است. توزیع تنش را در این شکل تعیین کنید. پیشنهاد می شود از اصل سوپر پوزیشن استفاده کنید. توجه: این حل می تواند توسط روابط در مختصات کارتزین یا قطبی تنش بدست آید.

سطح نیم متناهی با بارگذاری ممان سطحی متمرکز

شماره ۲۵:

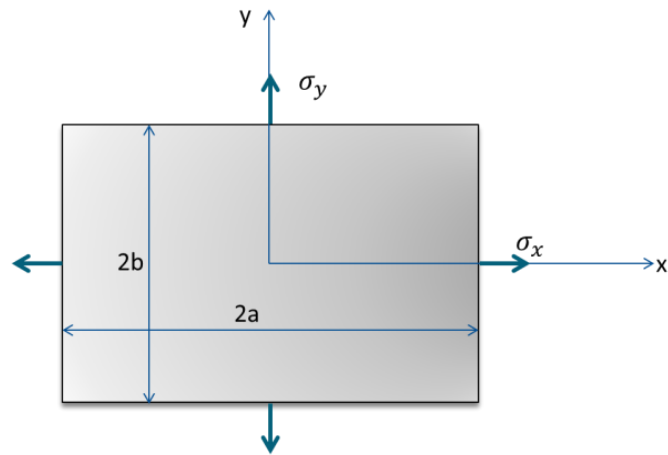
یک سطح نیم متناهی مطابق شکل، تحت یک ممان متمرکز سطحی قرار گرفته است. توزیع تنش را در این شکل تعیین کنید. پیشنهاد می شود از اصل سوپر پوزیشن استفاده کنید. توجه: این حل می تواند توسط روابط در مختصات کارتزین یا قطبی تنش بدست آید.

سطح نیم متناهی با بارگذاری ممان سطحی متمرکز

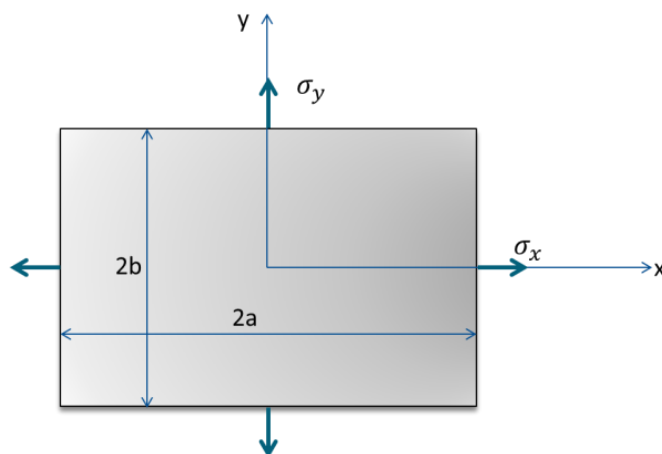
شماره ۲۶:

یک ورق نازک تحت تنش دو محوری مطابق شکل قرار دارد. میدان تنش را در دستگاه دکارتی و قطبی بیابید.

شماره ۲۷:

یک ورق نازک تحت تنش دو محوری مطابق شکل قرار دارد. میدان تنش را در دستگاه دکارتی و قطبی بیابید.

شماره ۲۸:

صفحه نیمه بینهایت زیر تحت بارگذاری یکنواخت عمودی قرار دارد. نشان دهید که ماکزیمم تنش برشی با رابطه زیر بیان می‌شود:

$$\tau_{\max} = \frac{P}{\pi} \sin(\theta_1 - \theta_2)$$

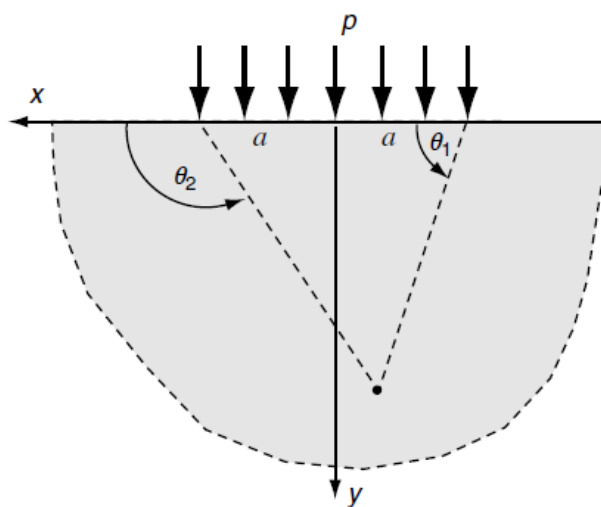

FIGURE 8-24 Half space under uniform loading over $-a > x > a$.

صفحه نیمه بینهایت زیر تحت بارگذاری یکنواخت عمودی قرار دارد. نشان دهید که ماکزیمم تنش برشی با رابطه زیر بیان می شود:

$$\tau_{\max} = \frac{P}{\pi} \sin(\theta_1 - \theta_2)$$

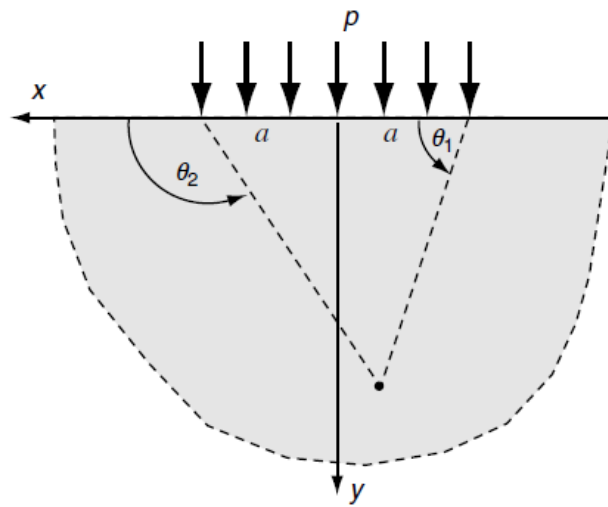

FIGURE 8-24 Half space under uniform loading over $-a > x > a$.